
PROTOCOL DE PREVENCIÓ DE L'ASSETJAMENT, MALTRACTAMENT I D'ALTRES CONDUCTES SIMILARS

FILLS DE LA SAGRADA FAMÍLIA

ÍNDEX

I. INTRODUCCIÓ

1.-ÀMBIT D'APLICACIÓ.

2.-OBJECTIUS.

2.1.- Generals

2.2.- Particulars.

3.- FONAMENTS LEGALS:

4.- CONCEPTES, DEFINICIONS I PRINCIPIS.

II. PREVENCIÓ.

1.-AVALUACIÓ I/O MITIGACIÓ DELS RISCOS

2.- CONTRACTACIÓ SEGURA

3. DISSENY DE PROGRAMES SEGURS

4. COMUNICACIONS I ÚS D'IMATGES I D'INFORMACIÓ.

5.- XARXES SOCIALS

5.1.- Àmbit subjectiu:

5.2.- Àmbit d'aplicació de la política:

5.3.- Obligacions de l'Oficial de Compliment:

5.4.- Ús de les xarxes socials:

5.5.- Requisits de tractament de continguts en les xarxes socials:

III.- LA DETECCIÓ I LA REACCIÓ DE LES POSSIBLES INFRACCIONS.

1.- SITUACIONS DE RISC.

1.1.- L'expedient informatiu.

1.2.- Procediment a seguir en l'expedient sancionador.

1.3.- Mesures pal·liatives.

IV.- SEGUIMENT I REVISIÓ

ANNEX 1.- VERIFICACIÓ DE L'ESTAT DE RISC. Indicadors

I. INTRODUCCIÓ

Les escoles de la Congregació dels Fills de la Sagrada Família ofereixen estudis d'Educació Infantil, Primària, Secundària, Batxillerat, Cicles Formatius i cursos de Qualificació Professional.

Amb el desig de buscar i aconseguir el benestar i la millora de la qualitat de vida de totes les persones que componen la comunitat educativa, l'escola ha elaborat la política de prevenció.

Per què cal implantar un protocol d'actuació a les nostres escoles?

- Per a protegir d'aquesta greu forma de violència que afecta al desenvolupament i vulnera els drets dels infants, adolescents i joves que assisteixen als col·legis Manyanet.
- Per tal de protegir als infants, adolescents i joves, que pateixen situacions d'abús sexual comès per un/a altre menor, poder atendre tant a les víctimes com a l'infractor
- Per a propiciar conductes saludables i afavoridores de relacions sanes i enriquidores, que no comportin risc ni per als infants ni per als adults, en les relacions entre el personal de les institucions i els infants, adolescents, joves i persones amb discapacitat.

La dignitat, la integritat i la felicitat del nen, nena o jove són objectius prioritaris de les nostres institucions, i aquests principis informen la nostra acció educativa i vinculen les nostres escoles per a què els nois i noies aprenguin des de ben petits a tenir una actitud de respecte cap els altres i respectar-se ells mateixos.

Per això, si es percep alguna possibilitat de maltractament a les nostres institucions, s'han de poder afrontar de manera eficaç, diligent i raonable, i s'han de poder disposar els mitjans per gestionar la situació i establir mecanismes per a poder detectar qualsevol indici.

Tots els col·laboradors en la tasca educativa són obligats a complir tots els procediments i normatives de respecte, transparència i per estar formades en la prevenció, detecció i actuació respecte a la protecció dels infants i joves. Ningú no resta exclòs, i tothom ha de pensar en el bé jurídic de l'infant com objecte prioritari de la seva actuació.

1.-ÀMBIT D'APLICACIÓ.

El protocol s'ha d'aplicar a qualsevol persona que tingui relació amb les escoles de la Congregació, especialment si és assalariada, voluntària, proveïdora, alumne, familiar, amic o col·laborador.

2.-OBJECTIUS.

2.1.- Generals

Evitar comportaments que puguin implicar qualsevol tipus de mala pràctica, maltractament, assetjament, abús i d'altres conductes similars.

Dotar al personal de l'escola d'eines eficaces per prevenir, detectar, intervenir i, si escau, pal·liar situacions de maltractament, assetjament, mala praxis i d'abús.

2.2.- Particulars.

Sensibilitzar la comunitat educativa sobre el maltractament, l'abús i les conductes similars i de la necessitat d'educar els alumnes i professors en la gestió positiva dels conflictes a fi d'evitar-los.

Afavorir la implantació de mesures preventives.

Facilitar la detecció del maltractament, assetjament, l'abús i les conductes similars.

Establir un circuit de coordinació entre els diferents membres de la comunitat educativa implicats en el protocol.

3.- FONAMENTS LEGALS:

Estan basats en la política de protecció dels drets de les persones i es basa en mantenir els estàndards de protecció de la seguretat.

La Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant, 1989 (i els seus protocols opcionals);

La declaració de les Nacions Unides sobre l'eliminació d'abusos i l'explotació sexual i totes les convencions de Nacions Unides relacionades amb els nens;

La legislació nacional de protecció de la infància i bones pràctiques internacionals.

- Totes les persones tenen els mateixos drets de protecció contra els danys.
- Tothom té la obligació de donar suport a la protecció de les persones.
- Les organitzacions tenen el deure de cuidar els que treballen, estan en contacte o afectats pel seu treball i per les seves operacions.
- Si les organitzacions treballen amb socis, tenen la obligació d'ajudar els socis a complir els requisits mínims de protecció de persones.
- Totes les accions sobre la protecció de les persones es prenen en benefici de la persona desprotegida.

4.- CONCEPTES, DEFINICIONS I PRINCIPIS.

ASSETJAMENT. És l'exposició d'una persona, de forma repetida i durant un temps, a accions negatives que duen a terme una altra, o d'altres persones.

A.- Característiques:

- Continuitat en el temps.
- Desequilibri de poder (que acaba portant la víctima a una situació d'indefensió).
- Desig conscient de ferir, amenaçar o espantar per part d'una persona davant d'una altra (intencionalitat de l'agressor).

B.- Tipus des del punt de vista subjectiu:

- **Entre alumnes:** assetjament escolar, anomenat "bullying".
- **Entre treballadors.** Assetjament laboral anomenat "mobbing". Es dona quan en el lloc de treball, un treballador sol o en grup, empen accions violentes, i/o psicològiques de forma sistemàtica contra una persona amb la intenció de fer-li un mal.
- **Fent servir mitjans digitals i/o telemàtics,** anomenat "ciberbullying"

Es tracta d'assetjar a un altre per mitjans tecnològics. Es considera que s'està fent ciberassetjament si es fan:

- Amenaces directes: Trucar i/o enviar missatges amenaçadors o desagradables per correu electrònic, sms, mms...
- Substracció de contrasenyes i/o suplantació d'identitats: Fer-se passar per una altra persona en els xats, entrar en el correu electrònic d'altri fent servir la contrasenya del propietari, alterar missatges de la víctima contra la voluntat del titular.
- Publicació en blogs i fotologs contra la voluntat de l'autor i/o del titular: Publicar fotos reals o trucades amb comentaris ofensius, publicar escrits despectius, insultants...
- Enviament de fotografies, arxius de so (podcasts) o vídeos per e-mail o sms/mms: Enregistrar fets d'amagat o contra la voluntat de la víctima, agressions... o fer i alterar fotografies digitalment...
- Publicació d'enquestes a Internet: Editar enquestes a Internet amb voluntat de fer mal. Exemple: "qui és la més grassa de l'institut?" o "qui té les orelles més grosses de l'institut?"
- Exclusió social: Privar la víctima de l'accés a xats o a xarxes socials.
- Mal ús de jocs multiusuari: Fer servir aquests jocs per insultar, amenaçar, fer ús d'un llenguatge obscè o agressiu...
- Enviament de programes brossa i/o virus (spam): Subscriure la víctima a determinats llocs des d'on rebrà correu brossa o spam i que poden provocar la saturació de la seva bústia de correu i de la dels seus contactes i/o l'entrada de virus que poden fer mal be l'ordinador de la víctima.
- Subscripció a llistes d'activitats d'adults: llistes de pornografia, d'apostes de joc, d'apologia de la violència...

C.- Naturalesa de l'assetjament:

Naturalesa	Directa	Indirecta
Física	Donar empentes Pegar Amençar amb armes...	Robar objectes d'algú Trencar objectes d'algú Amagar objectes d'algú...
Verbal	Insultar Burlar-se Anomenar amb malnoms...	Parlar malament d'algú Difondre falsos rumors...
Digital	Trucades i missatges de text <i>e-mails</i> Fotografies i vídeos tramesos directament Participació en xats	Comentaris, fotografies i vídeos penjats a les xarxes socials de forma anònima Suplantació de personalitat per enviar o publicar material comprometedor
Exclusió social	Excloure No deixar participar...	Ignorar Fer com si fos transparent...

LA PROTECCIÓ DE LES PERSONES: La Congregació dels Fills de la Sagrada família ha assolit la obligació de protegir les persones amb qui es relaciona i s'ha compromès en garantir que el personal, les operacions i els projectes no danyin les persones; és a dir, que no posin a les persones en situació de risc de rebre un dany i/o abús. La Congregació inclou la seguretat de les persones en els seus protocols i, quan cal, comunica les situacions de risc a les autoritats competents.

ABÚS: Abusa qui es situa en una posició de poder superior a una altra persona amb la finalitat de beneficiar-se injustament de la posició aconseguida per a controlar-la i aconseguir que faci coses que la víctima no faria si no s'hagués trobat en aquesta situació. Causar un dany físic, psicològic o moral, real o potencial a una persona que es trobi en inferioritat.

ABÚS SEXUAL: forçar o temptar una persona a involucrar-se en activitats sexuals que ell o ella no entengui completament i tingui poques opcions per a atorgar el consentiment lliurement. Això pot incloure violació, sexe oral, penetració o actes no penetrants com la masturbació, besar, fregar i tocar. També pot incloure situacions en les que s'indueix a menors a mirar o produir imatges sexuals, o a observar activitats sexuals: També constitueix abús sexual el fet d'animar els nens a comportar-se inadequadament en l'àmbit sexual.

L'EXPLOTACIÓ SEXUAL: Constitueix una forma d'abús sexual forçar a una persona a mantenir qualsevol activitat sexual a canvi de diners, regals, aliments, allotjaments, afecte, estatus o qualsevol altra cosa que elles o les seves famílies necessiten.

Implica que una persona sigui manipulada o confosa. De vegades s'amaga sota una aparença d'amistat, amb la finalitat de fer-se amb la seva confiança mitjançant engany, i també fent servir drogues i l'alcohol. La relació abusiva entre la víctima i l'agressor implica un desequilibri de poder quan les opcions de la víctima són limitades. És una forma d'abús que els nens i adults poden interpretar com lliurement acceptades.

L'explotació sexual es manifesta de diferents maneres. Pot implicar un control financer, emocional o físic sobre una persona jove de forma dissimulada. Es pot donar entre iguals que manipulen o obliguen les víctimes a l'activitat sexual, de vegades dins de bandes i barris afectats per bandes. També es dona en xarxes organitzades que es beneficien econòmicament del tràfic de víctimes joves.

ABÚS DE PODER: Situacions en les que algú s'aprofita de la seva l'autoritat per extorquir una altra persona o a una entitat per tal de complir interessos propis.

ASSETJAMENT: és l'exposició d'una persona, de forma repetida i durant un temps, a accions negatives que duen a terme una altra, o d'altres persones amb intenció de ferir, amenaçar o espantar la víctima dels actes injustos. Hi ha un desequilibri de poder, que col·loca la víctima a en situació d'indefensió.

MALTRACTAMENT FÍSIC. És qualsevol acció volguda i no accidental que causa danys físics o malalties als infants i adolescents.

NOVES TIPOLOGIES

Els canvis socials i tecnològics donen lloc, al seu torn, a noves tipologies de delictes que es cometen amb menors que els professionals han de conèixer.

ON LINE SEXUAL GROOMING de menors a Internet: Son pràctiques en línia de certs adults per guanyar-se la confiança d'un (o una) menor fingint empatia, afecte, etc. amb fins de satisfacció sexual (com a mínim, i gairebé sempre, obtenir

imatges del/a menor nu/a o realitzant actes sexuals). Per tant està molt relacionat amb la pederàstia i la pornografia infantil a Internet. **De fet el grooming és l'avantsala d'abús sexual.**

NEGLIGÈNCIA I TRACTAMENT NEGLIGENT: Es dona quan no es posa la cura adequada quan s'han de garantir els drets de les persones. Sovint implica desprotegir injustificadament individus causant-los-hi indefensió davant determinades circumstàncies vitals.

ABÚS EMOCIONAL: Els actes emocionalment abusius inclouen restricció de moviment, degradació, humiliació, intimidació (també l'assetjament cibernètic) i amenaces, por, discriminació, ridiculitzar o altres formes no físiques de tractament hostil i el rebuig.

EXPLOTACIÓ COMERCIAL: explotació d'una persona en el treball o en altres activitats en benefici d'altri i en perjudici de la salut física o mental, educació, desenvolupament moral o sòcio-emocional de l'infant o de l'adult.

AFFECTATS O INTERESSATS. Persona titular de les dades personals i persones amb un interès vital en accedir a les dades d'una persona.

DECÒRUM. Aplicat a la roba, significa decent, net, apropiat i de bon aspecte. Aplicat a les persones, persona que actua d'acord amb els usos i costums d'una determinada societat.

INDICADORS. Signes o pistes que podrien advertir d'una situació de risc.

PERSONA MENOR D'EDAT. Qualsevol persona menor de 18 anys, tal com preveu l'article 315 del codi civil espanyol.

PERSONA EN SITUACIÓ DE VULNERABILITAT. Una persona que pot resultar ferida o lesionada, física o moralment, davant una situació de risc.

PUDOR. Aplicat a la roba, roba que cobreix i no exposa el cos d'una persona. Aplicat a les persones, persona que no gosa exposar alguna part de la seva intimitat davant els altres.

"NO FER MAL": Es la responsabilitat que assumeix l'escola i/o si escau, minimitzar el dany que es podria causar en cas de que es fes una programació incorrecta.

DANYS: Maltractar o espatllar alguna cosa. També, causar un mal, un perjudici, deteriorament, dolor o malestar a un altre de forma intencionada.

EL/LA MALTRACTADOR/A PSICOLÒGIC/A pot ser un home o dona que comparteix les següents característiques:

Són persones controladores i amb un baix nivell d'autoestima que volen augmentar a mesura que baixen la de l'altra persona a qui agredeixen.

Inseguretat en si mateixes.

Baixa capacitat per gestionar les seves pròpies emocions i d'empatia cap als altres.

Baixa tolerància a la frustració.

Possibles trets de personalitat psicopàtics (falta de compassió cap als altres) i poden arribar a tenir creences sobrevalorades.

Generalment són amables i encantadors/es amb la majoria de les persones però no ho són amb la seva víctima.

En alguns casos, han estat víctimes de maltractaments ells mateixos, tot i que el fet d'haver estat maltractat/da no implica ni justifica que la persona es converteixi en maltractador/a.

El seu comportament cap a la víctima es caracteritza per una gran varietat d'amenaques, fa servir la ironia per donar lloc a l'ambigüitat dels seus actes, posa en dubte l'estabilitat emocional de la víctima, l'intimida (mals gestos, crits), s'irrita i té canvis bruscs del seu estat d'ànim amb facilitat, i constantment culpa la víctima de tot el que va malament.

II. PREVENCIÓ.

Cal gestionar la protecció dels drets de les persones tot seguint el següent procediment:

1.- AVALUACIÓ I/O MITIGACIÓ DELS RISCOS

S'han d'avaluar els riscos de totes les operacions, programes i activitats dutes a terme per la Congregació. S'han de desenvolupar estratègies de mitigació dels riscos que puguin patir les persones i incorporar-les al disseny de programes, a les operacions i a totes les activitats.

S'ha de preveure el risc tenint en compte:

- **La probabilitat.** Cal examinar els mitjans disponibles per tal d'avaluar la possibilitat de que acabi passant un fet previsible que causi un dany també previst.
- **L'Impacte.** S'han d'avaluar les conseqüències del dany causat (la concreció del risc)..

2.- CONTRACTACIÓ SEGURA

En la contractació de serveis que presten persones a la Congregació, tant si es tracta de persones amb contracte laboral, de voluntaris, de proveïdors o de col·laboradors, cal tenir en compte:

1. Que les persones designades acceptin i respectin els valors del codi ètic.
2. Cal que signin els següents documents:
 - a. Declaració de compromís amb el codi ètic i amb aquest protocol.
 - b. Clàusula de confidencialitat i prohibició d'ús en aplicació de l'article 5 de la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades i garantia dels drets digitals.
 - c. Targeta alfa autoritzant l'ús de la seva informació per part de l'escola.
 - d. Assistència a sessions de formació en matèria de riscos laborals.
3. Tenir la qualificació adequada per treballar en el lloc de treball ofert.

4. No haver estat declarat culpable de cap delict que li impedeixi treballar regularment amb menors, a l'efecte de l'article 13,5 de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener.
5. Serà valorable una experiència mínima de 3 anys en una posició similar.
6. S'ha de valorar positivament l'aportació d'un mínim de tres referències.
7. Formació continuada. Cal que les persones que desenvolupin els seus serveis a la Congregació estiguin al corrent de les seves respectives obligacions.
8. Cal que es promocionin les següents activitats formatives:
 - a. Una vegada a l'any, tot el personal hauria de rebre formació vers aspectes generals, com ara el tractament de la informació als centres, el tractament de les situacions de risc, la prevenció d'abús i la persecució de pràctiques arriscades.
 - b. Trimestralment, caldria prendre accions de sensibilització. Es podrien donar "píndoles informatives" (breus informacions d'impacte) sobre aspectes clau que es detectin en els informes de riscos.
 - c. Periòdicament, sempre que hi hagi una novetat substantiva, cal que tots els professionals demostrin que han assistit a cursos de reciclatge/actualització professional.
 - d. Aquest protocol, juntament amb el codi ètic, ha d'estar a disposició de tots els assalariats, voluntaris, cooperadors i grups d'interès de la intranet del centre. De vegades pot ser interessant que hi hagi una còpia impresa a la recepció dels centres de tractament.

El protocol ha de ser acceptat individualment pels treballadors i pels voluntaris. Cal recordar regularment l'existència d'aquest protocol.

Els documents d'acceptació s'ha d'arxivar amb tota la informació laboral.

S'ha d'informar sobre aquest protocol els treballadors, voluntaris i col·laboradors.

3. DISSENY DE PROGRAMES SEGURS

Qualsevol projecte, acció, servei en el qual hi participi la Congregació ha de ser segur. Aquest protocol s'ha de tenir en compte des del disseny de l'activitat, i

també per defecte. **Convé** avaluar i desenvolupar cada projecte **nou** de manera que sigui eficaç per garantir els drets de les persones.

Cal que el centre faci activitats dirigides a promoure la convivència al recinte de l'escola i en el virtual (xarxes i grups de Whatsapp)

1. Creació de treballs cooperatius entre els alumnes i entre el personal de l'escola.
2. Aprenentatge basat en problemes. **Els alumnes** han de col·laborar per resoldre una situació plantejada pel professor.
3. Treball per projectes. Els alumnes col·laboren per a assolir una meta comuna.
4. El mètode "d'expert", en el qual els alumnes expliquen determinats continguts a d'altres companys.
5. Leittext. El professor fa un plantejament inicial i els alumnes han de respondre un conjunt de preguntes guiades i jerarquitzades de manera que arribin a una conclusió final prevista.
6. Discussió d'un cas. El professor planteja un tema i tots els alumnes discuteixen, les diferents possibilitats
7. Informació sobre abusos sexuals
8. Educació afectiva i sexual
9. Educació sòcio-emocional
10. Clima comunicatiu en l'àmbit escolar
11. Actituds relacionals entre els professionals dels centres educatius i els infants per evitar situacions no desitjables
12. Orientacions per a les famílies
13. S'ha de formar els professors sobre la manera d'actuar en cas que hi hagi sospites d'un assetjament entre el alumnes
14. Afavorir la comunicació: Afavorir un clima comunicatiu en el centre educatiu.
15. Exercir per part del professorat un lideratge positiu per aconseguir esdevenir persona de referència i de confiança.

- 16.** Fomentar les relacions positives entre els iguals per facilitar la cohesió del grup i la comunicació.
- 17.** Potenciar l'existència de referents comunicatius, persones amb les quals l'alumnat, en el marc escolar, pot parlar i que poden ser tutors i tutores o altres persones de la comunitat escolar, amb qui l'alumnat pugui establir vincles afectius que també facilitin la comunicació.
- 18.** Promoure entre el professorat un model de conducta, basat en el seu rol, que no generi sentiments de confusió ni desorientació entre els alumnes.
- 19.** Evitar el contacte físic que pugui ser mal interpretat.
- 20.** Garantir que les trobades amb alumnes fora del centre s'emmarquin en el procés d'ensenyament-aprenentatge i les activitats didàctiques.

RECOMANACIONS PEL QUE FA A L'ÀMBIT ORGANITZATIU :

Per tal d'evitar situacions de risc cal establir un marc organitzatiu que gestioni de forma efectiva els recursos humans i materials, amb una atenció especial a la gestió del temps i dels espais. En aquest sentit, convé que el centre tingui present orientacions com:

1. .Determinar temps i espais apropiats per atendre l'alumnat i que aquesta informació sigui pública: horari d'atenció, espais habilitats (departament, despatx d'entrevistes, etc.).
2. Afavorir que les consultes de dubtes o aclariments es facin en petit grup.
3. A l'hora de realitzar entrevistes individuals amb els alumnes:
 - Habilitar espais adients: un lloc conegut de tothom, amb registre d'ús i visibilitat des de l'exterior (finestres, portes de vidre...).
 - Procurar mantenir les portes obertes.
 - Recollir els continguts de l'entrevista en una fitxa o registre (carpeta de tutoria, quadern del docent, etc.).

- Tenir cura especial quan es facin servir espais com vestidors, dutxes o lavabos. Cal supervisar regularment l'ús que es fa d'aquests espais.
- Donar orientacions als alumnes per evitar que qualsevol es quedi sol en aquests espais (per exemple, al final de classe d'educació física).
- Procurar que si un alumne es queda sol i cal ser atès en aquests espais, els professors entrin acompanyats.
- Quan no es faci ús d'aquests espais, cal tancar la porta amb clau.

Davant un possible conflicte, cal que s'apliquin els procediments de mediació definits pel Departament d'Educació.

4. COMUNICACIONS I ÚS D'IMATGES I D'INFORMACIÓ.

Quan es facin servir imatges i informació de persones, cal tenir en compte:

- 1. Legitimació de la informació.** Abans de procedir a la recollida d'imatges, sons i/o a la recopilació de dades d'una persona, s'ha de demanar el consentiment en compliment del que disposen dels articles 7, 8 i 13 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell de 27 d'abril de 2016, protecció de dades. No es poden publicar imatges, sons o dades de les persones que no hagin donat el seu consentiment prèviament.
- 2. Cal respectar la dignitat de les persones.** S'ha de tenir cura de les fotografies que representin persones amb discapacitat, refugiats i persones en situacions de conflicte i desastres, per retratar amb precisió el context i mantenir la seva dignitat.
- 3. S'ha de donar informació honesta.** El subjecte no es pot manipular de manera que es distorsioni la realitat de la situació (per exemple, no li demanem que plori a càmera).
 - a) S'han d'evitar els estereotips.

- b)** Si cal per protegir la confidencialitat, s'ha de canviar el nom de persones i dels seus familiars i entorn.
 - c)** Mai s'ha de publicar el nom complet d'un menor d'edat, ni les seves dades de contacte.
 - d)** No s'han de crear històries de casos i descripcions, encara que es puguin adaptar o editar per preservar la dignitat i confidencialitat de l'afectat.
 - e)** No es pot fer servir una imatge d'una cosa i després descriure-la com d'una altra (per exemple, una imatge d'un projecte no es pot fer servir per a il·lustrar l'obra d'un altre).
 - f)** Si es fa servir una imatge de manera general il·lustrant un projecte s'ha de deixar constància en el títol.
 - g)** No es pot fer servir una imatge de manera que distorsioni deliberadament la situació real.
 - h)** Si una imatge representa una situació excepcional, no es pot tractar de manera que suggereixi que és la ordinària, normal o natural.
- 4.** Els estàndards de gust i decència s'han de mantenir coherents amb els valors de la Congregació.
- No es poden fer servir les imatges que, a criteri de la direcció de l'escola, siguin eròtiques, pornogràfiques, obscenes o que no estiguin d'acord amb els estàndards ètics de la institució definides en el seu codi ètic.
- 5.** L'escola ha de ser sensible a les inquietuds i consells del seu personal.
- 6.** En situacions de desastre, les persones que ajudin s'han de tractar de manera positiva.
- 7.** L'escola ha de cooperar amb els mitjans de comunicació per millorar la resposta pública.
- 8.** La manipulació de la imatge digital es pot fer servir per aconseguir un efecte creatiu o icònic, però no d'una manera que distorsioni deliberadament i enganyosament la realitat de la situació descrita.

9. S'ha de mantenir una biblioteca fotogràfica adequada. Les imatges han de ser adequades.
- 1) Totes les imatges han de romandre desades als arxius de l'escola i han d'estar documentades. Únicament es poden fer servir imatges de les quals s'hagin obtingut els corresponents drets i l'escola en tingui acurada prova.
 - 2) El consentiment general per a la recollida de materials de comunicació s'ha d'obtenir al començament d'un programa o projecte.
 - 3) Les persones han d'estar preparades i disposades a intervenir lliurement en les entrevistes concretes abans de ser entrevistades.
 - 4) Les fotos de persones sempre han de ser dignes i respectuoses.
 - 5) Totes les persones que apareguin en reportatges que impliquin la imatge de l'escola han d'estar convenientment vestides.
10. Totes les comunicacions en les que s'involucri la informació de persones s'han de fer de forma segura.
11. L'ús de la informació i imatges visuals, tant en fotografies com en vídeos, han de mantenir el respecte i la dignitat de les persones, les seves famílies i, en general, el seu entorn.

5.- XARXES SOCIALS

5.1.- Àmbit subjectiu:

El que disposa aquesta secció es aplicable a totes les persones que es relacionin amb la Congregació.

5.2.- Àmbit d'aplicació de la política:

Tothom ha de complir les normes que regulen aquesta política i s'ha de sotmetre al règim disciplinari de la Congregació

5.3.- Obligacions de l'Oficial de Compliment:

L'oficial de compliment ha de supervisar, monitoritzar i actualitzar aquesta política.

5.4.- Ús de les xarxes socials:

Només tenen permís per publicar i compartir material a les xarxes socials amb el nom de l'escola, exclusivament, les persones autoritzades per l'oficial de Compliment.

5.5.- Requisits de tractament de continguts en les xarxes socials:

Els blogs o xarxes socials que impliquen directa o indirectament la informació, nom, qualitat, col·laboració o institucions afins, han de complir els requisits de consentiment i permisos de la gestió digital.

Els continguts virtuals només es poden organitzar en dominis que siguin segurs.

A la Congregació hi ha d'haver-hi un gestor de continguts. Quan es publiqui una entrada que vagi en contra del codi de conducta o d'aquest protocol, o sigui ofensiu per a qualsevol membre de la Congregació, s'ha de retirar sense més requisit que l'ordre de gestió.

5.5.1.- Normes d'ús de les xarxes socials:

- Sempre s'ha d'escriure en primera persona i s'ha d'utilitzar l'avís d'exempció de responsabilitat .
- Es prohibeix la publicació de continguts difamatoris, obscens, abusius o lesius.
- Si s'observa que algú carrega contingut difamatori, obscè, abusiu o perjudicial, s'ha d'informar a l'oficial de compliment normatiu.
- Es prohibeix la publicació d'informació confidencial: nom o ubicació d'una persona o informació confidencial de l'entitat
- S' han de complir sempre les condicions d'ús de llocs i/o dels serveis.
- Els usuaris de les xarxes socials responen civil i penalment de tots els continguts que publiquin i/o comparteixin.
- S'ha d'evitar publicar informació que identifiqui persones físiques.
- El mal ús dels mitjans de comunicació social podria tenir serioses implicacions i violar la llei, especialment en el cas de les imatges de l'abús infantil, la difamació i l'assetjament.

5.5.2.- Ús de les xarxes socials en mans de menors d'edat.

No s'hauria de permetre als menors de 14 anys l'accés a les xarxes socials sense la tutela o vigilància d'una persona responsable del menor.

Es pot permetre l'accés a les xarxes socials als més grans de 14 anys quan hi hagi una supervisió efectiva d'un professional de l'escola.

Cal instal·lar filtres de contingut que impedeixin l'accés a pàgines i/o dominis que no atemptin contra els principis ètics o contra el codi de conducta de la Congregació

5.6.-Seguiment i política de revisió:

Cal revisar aquest procediment anualment.

III.- LA DETECCIÓ I LA REACCIÓ DAVANT LES POSSIBLES INFRACCIONS.

S'ha de tractar a tothom amb correcció, respecte, i d'acord amb les seves necessitats a fi de garantir **el dret a** la seva dignitat. Cal evitar elevar la veu en el tracte amb els usuaris, treballadors i col·laboradors de l'escola.

Cal garantir expressament el dret a la intimitat, la privacitat i **a** la pròpia imatge.

Està prohibit recollir imatges, sons o dades de les persones físiques de la Congregació sense el consentiment previ de la persona afectada i de la direcció.

1.- SITUACIONS DE RISC.

Cal que totes les persones que estiguin en contacte amb menors i **amb** persones en situació de vulnerabilitat **parin** atenció a l'aparició d'indicadors quan **es detecti una situació** de risc. Els principals indicadors es descriuen a l'annex 1.

El risc de patir un maltractament o abús sexual augmenta quan es tenen menys competències per fer front a aquestes situacions i per denunciar-les, ja sigui per desconeixement, per manca d'habilitats soci emocionals o per trobar-se en un entorn que no faciliti la comunicació. Són especialment vulnerables els infants i adolescents amb discapacitat psíquiques o trastorns mentals.

En relació amb la prevenció dels abusos sexuals hi ha tres nivells: la prevenció primària, que fa referència a disminuir la incidència de l'abús sexual; la prevenció secundària que es refereix a la detecció precoç i focalitza la seva atenció en els infants i adolescents que es troben en situacions d'especial risc; finalment, la prevenció terciària que és la que es du a terme per evitar la recurrència quan s'ha donat un abús sexual i hauria de possibilitar la recuperació del menor d'edat que l'ha patit i impedir la reincidència de la persona abusadora.

En presència d'un o més indicadors, **s'ha de** comunicar mitjançant el canal de denúncies corporatiu el més aviat possible. La Unitat de Compliment Normatiu ha d'ordenar l'obertura de l'expedient informatiu seguint el següent procediment:

1.1.- L'expedient informatiu.

En el moment que el mestre o professor observa o detecta que l'infant o adolescent presenta dificultats que poden estar incidint desfavorablement en el seu desenvolupament, ha de vehicular l'intercanvi d'informació amb els pares, tutors legals o guardadors per poder analitzar el que està passant des d'una perspectiva més global i ha d'informar al director, donat que és l'encarregat de valorar la situació i dur a terme les actuacions i derivacions oportunes indicades en el present protocol.

És important tenir en compte els indicadors que s'especifiquen a l'annex 2 d'aquest document.

Quan s'intueix que això passa en l'àmbit familiar, s'ha d'informar al Director i aquest ha d'ordenar a les persones adequades que es practiquin les diligències oportunes.

S'ha de recollir tota la informació que es trobi sobre els fets denunciats. A més de les proves disponibles, cal recollir tots els documents i declaracions dels implicats: víctima, presumptes infractors i les dels testimonis. Depenent del tipus delictiu de vegades caldrà demanar la col·laboració del departament TIC. Convé que les declaracions dels testimonis es recullin per correu electrònic.

Cal esbrinar:

- Què ha passat.
- Com ha passat.
- Quines persones estan implicades.
 - Autors
 - Còmplices
 - Encobridors
 - Víctimes.
- Per què ha passat.
- Des de quan passa.
- On passa.
- Què es pot fer per reconduir la situació.

La informació s'ha de recollir amb la màxima discreció i confidencialitat.

Cal tenir present que no es pot accedir al contingut dels suports informàtics sense el consentiment dels titulars, si són més grans de 14 anys, o dels seus representants legals, si són més petits.

1.1.1.- Formalització.-

A).- Comunicació de la incidència a la unitat de compliment normatiu (UCN)

Quan es tracta d'una incidència que no constitueix (prima facie) un delictes, cal que el professorat, tutor i cap d'estudis intervinguin en la recopilació d'informació i presentin les propostes que en resultin a l'Equip directiu.

Quan s'arriba a la conclusió de que els fets poden ser constitutius de delictes, l'equip directiu ha de decidir quina es la persona més idònia per fer d'interlocutor de l'instructor extern (compliance officer o instructor).

Tothom pot comunicar la UCN qualsevol fet que consideri rellevant. La notificació es pot fer per qualsevol mitjà admès en dret sempre que el contingut es pugui reproduir en qualsevol moment i en qualsevol lloc.

Abans de recórrer a les autoritats (treure la informació de l'escola) ES

IMPRESINDIBLE QUE :

1º.- Es reculli tota la informació a l'abast de l'escola

2º.- La direcció aprecii que pot haver-hi delictes.

3º.- Es faci l'estudi de conveniència: mirar la manera de posar en coneixement de l'autoritat competent (la més adequada i eficaç per a intervenir amb la màxima urgència i la mínima repercussió).

4º.- Cal presentar els fets a les autoritats sense implicar la Congregació com a part (ni denunciant, perjudicada o acusadora particular) sense el permís de l'òrgan de màxima representació de la Entitat Titular.

5º.- Designi el professional adequat per fer el seguiment del procés a fora de l'escola.

Quan es tingui coneixement de fets que podrien constituir un possible delictes d'abús sexual o altres formes de maltractament comés per un adult sense cap vinculació professional amb el centre educatiu, el director o directora del centre ho haurà de comunicar a la família de l'alumne i a la Inspecció d'educació. Simultàniament, ho comunicarà també a la Fiscalia de Menors o al Jutjat de Guàrdia o als Mossos d'Esquadra mitjançant la corresponent denuncia.

En cas d'un abús sexual produït en les darreres 72 hores, o bé d'un maltractament físic evident, la direcció del centre es posarà immediatament en contacte amb el servei sanitari o l'Hospital de referència de la zona per tal de prendre les mesures que correspongui i traslladar l'infant o adolescent al centre hospitalari.

DIFERENTS TIPUS DE SENYALS QUE S'INTERPRETEN COM ALERTES:

LLEUS:

· Manca de relació amb coetanis·

· Incomoditat amb els seus iguals·

· Còmode amb menors

· Interessat en jocs / activitats de nens / adolescents · Incomoditat / rebuig respecte a la pròpia

Sexualitat.

· Sense comportaments problemàtics observables ni queixes.

SIGNIFICATIVES

- Passa molt de temps amb menors
- Regals inusuals a menors · Manté secrets amb menors
- "Es fa amic" de menors en xarxes socials saber quin és Facebook.
- Alguns menors el troben "Menyspreable / fastigós"
- Els adults es troben cada vegada més incòmodes amb ell.

PERILL

- Es porta a infants a vacances privades o als espais privats.
- Té centenars de fotos de nens.
- "Lluita cos a cos" amb nens.
- Creixent tocament intrusiu de menors.
- Creixent conversa sexual intrusiva amb menors.
- Proporciona alcohol / drogues / diners a menors .

LLISTA DE RECOMANACIONS GENÈRIQUES QUE S'HAN DE CONSIDERAR EN TOTA SITUACIÓ DELICADA O DE CRISI.

En aquesta llista de recomanacions genèriques davant l'esclat de qualsevol crisi potencialment greu és convenient conèixer, en primer lloc, la importància del nucli dels missatges, que ha de seguir les següents pautes:

- La gent espera percebre la nostra preocupació pel que està succeint
- La gent vol saber què s'està fent per solucionar-ho.
- La gent vol saber què es va a fer per evitar que tornés a passar.

A partir d'aquesta triple idea fonamental que ha de guiar la construcció dels missatges davant l'esclat de la crisi, convé tenir alguns principis rellevants per a establir una eficaç l'estratègia de comunicació.

Consideracions irrenunciables a l'hora d'exercir les tasques de comunicació:

- **Agilitat:** la rapidesa és important, ja que condiciona seriosament la percepció que dels fets tingui l'audiència, sobretot la general. Per això, hem d'estar preparats per a comunicar en el menor temps possible, temps que serà menor en directa proporció a la gravetat dels fets.
- **Qualitat informativa:** la nostra informació ha de ser la de més gran qualitat. Ha de ser així i pot ser així perquè, en afectar-nos directament (al nostre personal, als nostres alumnes, a les nostres instal·lacions, al nostre centre ...) podem conèixer millor que ningú els detalls dels fets i, per tant, respondre als atacs o rumors amb la informació de més gran qualitat.
- **Transparència:** en cas de crisi no hem de sacrificar la completa transparència de tot el que s'esdevé al centre.
- **Veracitat:** la informació que proporcionem ha de ser honestament la més qualificada. És a dir, hem d'informar amb totes les dades que professionalment considerem són certes en cada moment. Mai hem d'enganyar ni mentir. En cap cas.

A més d'aquestes quatre consideracions, cal enunciar una sèrie de recomanacions.

RECOMANACIONS GENERALS

- No minimitzar el problema o donar poca importància a una situació que podria ser seriosa.
- En cap cas, culpar els mitjans de comunicació.
- Situar-nos (encara que sigui mentalment) en el pitjor de les situacions possibles, és a dir, que els fets que generen la crisi són certs i que efectivament podríem ser els responsables. És un punt de partida que ens permet estar preparats per a qualsevol situació que pogués esdevenir. Després, si no és així, també estarem preparats.
- No falsejar mai cap dada amb missatges que sabem que són falsos o dels que tenim seriosos dubtes.

- No donar informació de persones si amb això es viola la seva intimitat o se'ls acusa d'alguna cosa.
- No recórrer al "sense comentaris" o amb "off the record" (explicar alguna cosa al periodista demanant-li que no el faci públic). Si no es pot anunciar alguna cosa oficialment s'explicaran les raons i els terminis.

B).- Inici de l'expedient informatiu.

Si els fets són especialment rellevants, la direcció pot acordar que s'obri un expedient informatiu i, en el mateix acte, hauria de nomenar la persona que farà d'instructor, o bé, a la persona que s'encarregarà de recollir tota la informació que hi hagi a l'Escola o centre dependent de la Congregació. Si ho pot solucionar, o no és de rellevància, la incidència s'ha de tancar amb la solució o amb la decisió d'arxiu per falta de rellevància.

L'instructor ha de ser una persona que no estigui implicada en els fets, ni participi en la resolució de l'expedient.

Model d'acord d'inici d'expedient

Expedient informatiu n

En, el dia de de 202.. .

FETS

La direcció de ha tingut coneixement dels següents fets

.....
.....
.....

Entenem que els fets podrien ser constitutius d'una infracció contra la normativa interna del centre i/o contra la llei

Per aclarir els fets i depurar responsabilitats, la direcció

ACORDA

PRIMER.- Obrir expedient informatiu que es tramitarà amb el núm

SEGON.- Nomenar instructor del procediment a per tal que reculli tota la informació disponible i elabori un informe amb el resum de la informació recollida i presentar-lo a la direcció.

Signat la Direcció

.....

C) Acceptació del càrrec d'instructor.

Cal que l'instructor accepti expressament l'encàrrec.

Model d'acord diligència d'acceptació de l'encàrrec

Expedient informatiu

En, el dia de de

DILIGÈNCIA D'ACCEPTACIÓ DE L'ENCÀRREC D'INSTRUCTOR

D, DNI (afegir el càrrec que tingui) he estat informat de les funcions i les obligacions inherents a l'encàrrec, i accepto el nomenament d'instructor de l'expedient nº

Signat l'instructor

D).- Acord d'inici de diligències.

Quan hagi pres possessió del càrrec, l'instructor ha d'acordar la pràctica de totes les diligències a fi de recollir tota la informació disponible que consideri oportunes per aclarir els fets.

Model d'acord de pràctica de diligències

Expedient informatiu

En, el dia de de

DILIGÈNCIA D'INFORMACIÓ

D, instructor de l'expedient informatiu

ACORDA

PRIMER.- Citar les persones que van presenciar els fets i emplaçar-les perquè en el termini de tres dies presentin per escrit la seva versió dels fets.

Persones que es citen:

.....

.....

SEGON.- Incorporar a l'expedient les següents proves materials:

.....

.....

TERCER.-

QUART.-

Notificar a (nom i cognoms de l'infractor) la diligència d'obertura d'aquest expedient i citar-lo perquè en el termini de cinc dies naturals formuli les al·legacions que tingui per convenient, proposi les proves que estimi oportú i, si escau, manifesti per escrit, la seva versió dels fets .

Signat l'instructor

Model de diligència de notificació

Expedient informatiu

Persona a qui es notifica: (Afegiu-hi el nom de la persona a qui es notifica)

En a de de

DILIGÈNCIA DE NOTIFICACIÓ

FETS

.....

.....

.....

.....

ACORD

Vistos els fets ocorreguts el passat dia....., l'instructor ha resolt obrir expedient informatiu per aclarir els fets i, si escau, depurar responsabilitats.

Us notifiquem que s'ha nomenat instructor el Sr., única persona amb la qual us heu d'entendre a partir d'aquest moment per atendre tot el referent a aquest assumpte.

L'emplacem perquè en l'improrrogable termini de cinc dies hàbils, manifesti per escrit tot allò que convingui al vostre dret sobre els fets. Amb el resultat, prendrem una decisió que us notificarem oportunament.

Signat. l'instructor

E.- Constància de les diligències practicades.

Cal deixar constància a l'expedient de la recepció de totes les diligències que es practiquin.

Model de diligència de constància

Expedient informatiu

En a dede

DILIGÈNCIA DE CONSTÀNCIA

D instructor de l'expedient informatiu
fa constar que:

PRIMER: He rebut escrit d'al·legacions de les persones relacionades a continuació i totes elles s'incorporen a l'expedient tal com les hem rebut.

.....
.....
.....
.....

SEGON: He rebut

Signat l'instructor

F.- Tancament de l'expedient.

Quan s'acabi l'expedient, l'instructor ha de notificar i donar trasllat de tot el que s'ha actuat a la direcció amb una proposta de resolució. La proposta de resolució pot ser:

I.- Arxiu de les actuacions. Si de la informació que es recull no es pot arribar a la conclusió de que s'hagi produït cap descobriment o revelació de secrets.

II.- Obertura de l'expedient disciplinari. S'ha d'obrir l'expedient quan hi hagin ~~Si hi han~~ indicis suficients que permetin acreditar que s'ha produït un delicte.

1.2.- Procediment a seguir en l'expedient sancionador.

Procediment dirigit a establir la sanció a l'infractor i les mesures de protecció de la víctima.

1.2.1.- Inici de l'expedient disciplinari.

El director ha de nomenar un instructor que pot ser el mateix que ha formalitzat l'expedient informatiu.

A.- NOTIFICACIÓ.

Quan l'expedient s'iniciï per resolució de l'expedient informatiu, s'ha de notificar la resolució a les parts interessades perquè formulin al·legacions en el termini de 20 dies naturals.

Si l'expedient disciplinari s'inicia per denúncia d'una tercera persona aliena a l'escola o a instància d'una entitat competent formulada davant la direcció, l'instructor ha de traslladar a totes les parts interessades l'escrit de denúncia amb tota la documentació rebuda.

Es concedirà un termini de 20 dies naturals a totes les parts interessades perquè, si els convé, presentin al·legacions.

B.- INICI DE LA SUBSTANCIACIÓ DE L'EXPEDIENT DISCIPLINARI.

Transcorreguts els 20 dies naturals, l'instructor ha de recollir totes les al·legacions i les proves que s'hagin aportat a l'expedient.

Si en els escrits s'ha proposat la pràctica de proves, l'instructor obrirà el període per practicar-les i procedirà d'acord amb la naturalesa de les proves proposades.

C.- LA PRÀCTICA DE LES PROVES.

Quan hagi rebut els escrits proposant proves, l'instructor decidirà sobre l'admissió, necessitat, pertinència i procedència, en relació amb la naturalesa de l'assumpte que es tracti, i proposarà la forma de practicar les proves que exigeixin procediment i així, en cas que es proposin testificals, proposaran calendari perquè els testimonis compareguin davant la instrucció a fi de prestar el testimoni i, si les proves consisteixen en l'obtenció de documents o en l'acreditació documental, s'establiran els mitjans per obtenir els documents, fixant la responsabilitat econòmica de qui les proposi.

D.- LES AL·LEGACIONS.

Quan s'acabin de practicar les proves, l'instructor ha de notificar a totes les parts interessades que s'ha acabat el tràmit i concedirà un termini de 15 dies naturals per què totes les parts presentin al·legacions amb el resum del resultat de les proves practicades.

E.- L'INFORME DE L'INSTRUCTOR I / O DEL LLETRAT DE CENTRE.

Quan s'hagin presentat tots els escrits d'al·legacions, l'instructor i, si s'escau, el lletrat del centre emetran un informe no vinculant amb la proposta d'arxiu, de correcció, o de sanció dirigida a la direcció de l'escola.

F.- CONSTITUCIÓ DE LA JUNTA DISCIPLINÀRIA.

Quan hagi rebut tots els informes, l'instructor tancarà l'expedient i el remetrà íntegrament, a la direcció.

La direcció constituirà una Junta disciplinària i convocarà tots els membres per tal que nomenin un ponent que es farà càrrec d'estudiar tot l'expedient a fi d'informar tècnicament a la resta de membres de la Junta. El ponent posarà l'expedient a disposició de tots els membres de la junta disciplinària per que puguin instruir-se a fi de preparar la deliberació, votació i decisió final.

G.- DELIBERACIÓ, VOTACIÓ I DECISIÓ DE LA JUNTA DISCIPLINÀRIA.

El ponent estudiarà els informes d'instrucció i del lletrat, i verificarà tota la documentació que hi hagi a l'expedient. Informarà a la Junta perquè deliberi sobre els extrems en els què no hi hagi acord unànim.

Acabades les deliberacions, es procedirà a la votació i decisió.

Adoptada la decisió, el Sr. Secretari de la Junta, aixecarà acta de la sessió i també redactarà el text de la resolució, que s'adjuntarà a l'acta de la junta disciplinària com annex.

H.- ESTRUCTURA DE LA PROPOSTA DISCIPLINÀRIA.

La proposta disciplinària es compon de vuit parts:

Primera. Narració dels fets denunciats no controvertits, i / o els que estiguin avalats amb proves admeses i no impugnades ni contradites per cap interessat.

Segona. Descripció dels fets controvertits i exposició breu de les proves que han presentat les parts defensant el seu dret.

Tercera. Redacció d'un resum amb les peticions que els interessats han consignat en els seus escrits.

Quarta. Qualificació provisional dels fets que es consideren prou acreditats i provats.

Cinquena. Fonaments jurídics i reglamentaris que avalen la qualificació provisional formulada, amb el contingut exacte dels preceptes corresponents als articles que s'invoquen.

Sisena. Proposta de resolució (arxiu, correcció o sanció).

Setena. Exposició de la possibilitat d'interposar recurs de revisió davant la titularitat de l'escola.

Vuitena. Drets que el sancionat pot exercir front la sanció amb la Indicació de les possibilitats de recórrer la resolució fora de l'escola. (Inspecció d'Ensenyament, Agència de Protecció de Dades o jurisdicció ordinària).

I.- SANCIÓ.

Podrà contenir els apartats consignats en l'article anterior. És obligatori que es faci pronunciament exprés de les parts primera, segona, sisena, setena i vuitena de la proposta disciplinària.

J.- NOTIFICACIÓ I EFECTES DE LA SANCIÓ.

La resolució s'ha de notificar per escrit amb justificant de recepció del contingut a totes les parts que hagin intervingut en l'expedient. Quan s'hagi notificat la resolució als interessats, el director ha d'inscriure la ressenya al llibre d'incidències disciplinàries de l'escola (arxiu Excel en el qual s'anotarà el nº d'expedient, les dates de les actuacions i la data de notificació de la resolució amb la indicació de "sanció", "correcció" o "arxiu").

Els documents físics de l'expedient documental s'han de desar en l'arxiu històric de l'escola en el seu apartat "Expedients disciplinaris". Si té format informàtic o digital, es podran arxivar o bé, amb l'expedient o, depenent de la seva naturalesa, en els fitxers "Robinson" de la Direcció.

K.-. RECURS DE REVISIÓ DAVANT LA TITULARITAT DE L'ESCOLA.

Les parts podran demanar a la Titularitat de l'escola que revisi l'acord de sanció o l'arxiu mitjançant un escrit signat dirigit a la representant de la titularitat en el qual demanaran que es revisi l'acord expressant els fonaments en que es basin.

L.- RECURSOS DAVANT LES AUTORITATS.

1.- En matèria de tractament de la informació personal, els interessats podran recórrer davant el director de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades.

2.- En matèria de reglamentació escolar i assumptes relacionats amb la docència o relatius a expedients dels alumnes, és competent la Inspecció d'Ensenyament de la comunitat autònoma.

3.- En matèria de delictes, és competent la fiscalia de menors i, en general per delictes comesos per majors d'edat, la jurisdicció penal ordinària.

4.- En matèria de conflictes familiars, interpersonals i de mesures que afectin els alumnes i / o les seves famílies, la jurisdicció civil

1.3.- Mesures pal·liatives.

Cal posar-se en contacte amb el perjudicat per reparar el dany causat.

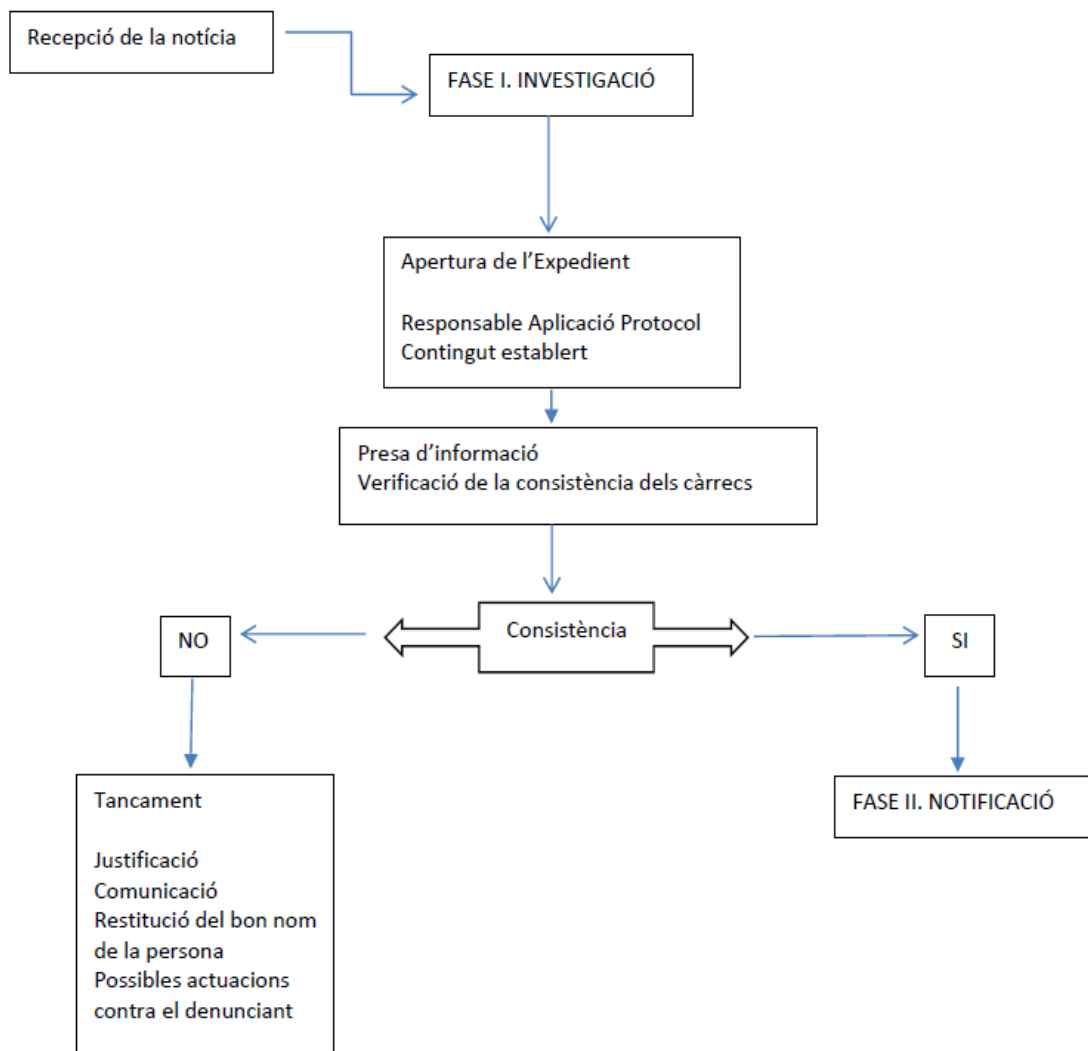
IV.- SEGUIMENT I REVISIÓ

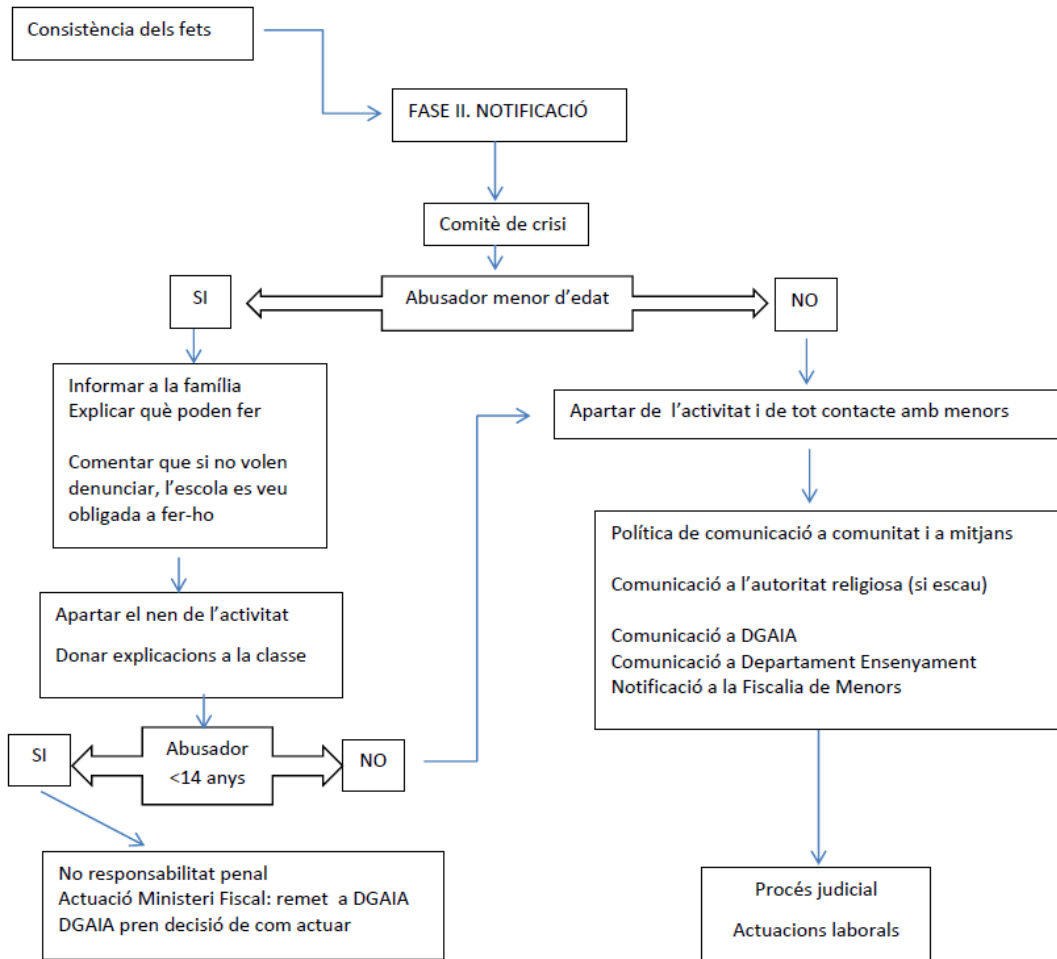
La direcció ha de revisar periòdicament el registre de riscos i els informes que garanteixin que les mesures de protecció de les persones estan en vigor i son efectives.

Aquesta política s'ha de revisar almenys cada 3 anys.

ITINERARI GENERAL D'ACTUACIÓ. ESQUEMA

8. ITINERARI GENERAL D'ACTUACIONS. ESQUEMA

ANNEX 1.- VERIFICACIÓ DE L'ESTAT DE RISC Indicadors

A.-ASPECTE FÍSIC/SITUACIÓ PERSONAL DE VULNERABILITAT

A.1.- Higiene

- ☐ Porta la roba bruta.
- ☐ Presenta males olors.
- ☐ Porta roba i/o calçat inadequat.
- ☐ Tenir una mala higiene corporal
- ☐ Mostra les lesions cutànies amb enrogiment de la pell en zones íntimes.

A.2. L'alimentació és descuidada o insuficient

- ☐ Demana roba o aliments, diu que te gana.
- ☐ Hi ha indicis de dieta molt pobra i inadequada

A.3. La persona en situació de vulnerabilitat mostra cansament habitual

- ☐ Està cansat, sense justificació
- ☐ S'adorm a les activitats

A.4. Manifestacions de malalties físiques

- ☐ Es queixa sovint de dolor (mal de panxa, mal de cap ...)
- ☐ Està constantment malalt / a sense aparent causa.
- ☐ Presenta ferides, cops, etc., que semblen produïdes accidentalment

A5. Persona en situació de vulnerabilitat es receptora de violència física

- ☐ Presenta ferides o rascades

- ☐ Presenta senyals de mossegades
- ☐ Presenta cops al cos
- ☐ Presenta cremades
- ☐ Presenta manca de flocs de cabell
- ☐ Presenta vessaments oculars
- ☐ Presenta talls o punxades sense causa aparent.
- ☐ Presenta fractures òssies
- ☐ Presenta dolor en determinades parts del cos
- ☐ Manifesta o assenyala amb gestos que alguna persona és la causant de les lesions
- ☐ Manifesta que està sent receptor de violència física per part d'algú del seu entorn
- ☐ Dona explicacions estranyes o poc convincents respecte a les lesions que presenta

A6. Persones en situació de vulnerabilitat poden estar patint abús sexualment

- ☐ Presenta dolor / picor a la zona anal / genital.
- ☐ Té molèsties quan camina o s'asseu.
- ☐ És una dona embarassada (especialment si es nega a identificar el pare)
- ☐ Presenta dolors freqüents sense causa aparent
- ☐ Hi ha indicis que l'estan forçant en activitats sexuals (abús sexual)
- ☐ Explica que està patint abusos sexuals per part d'algú del seu entorn
- ☐ Dona explicacions estranyes o poc convincents respecte a les lesions que presenta

A7. La persona en situació de vulnerabilitat ha patit, en el passat, l'abús.

- ☐ Ha patit algun tipus d'abús sexual en el passat
- ☐ Ha patit agressions físiques en el passat
- ☐ Ha patit d'abús prenatal en el passat

A.8.- La persona en situació de vulnerabilitat té símptomes compatibles amb el fet d'haver patit o estar en risc de patir mutilació genital.

- ☐ Hi ha indicis d'haver patit mutilació genital: torna trist d'un viatge al seu país
- ☐ Hi ha indicis que fa pensar que pot estar en risc de patir mutilació genital.

A9. Manifestacions d'altres persones, professionals o persones del seu entorn.

- ☐ Han observat situacions que fan pensar en abusos sexuals o es sospita.
- ☐ Diuen que els progenitor o els guardadors els colpeja
- ☐ Sent que rep agressions verbals i / o físiques (punxons, crits, crits, etc.)

A10. Situacions que fan pensar que la persona es troba greument desprotegida.

- ☐ Està en una situació en què ningú s'ocupa.
- ☐ Pateix desatenció d'aliments que per edat o condicions especials suposen un greu risc de mort
- ☐ No rep el tractament per a una malaltia greu, posant en risc la seva vida.
- ☐ Pateix una situació de perill greu que li fa buscar una protecció immediata
- ☐ Amenaces de mort o abandonament de progenitors o cuidadors

A.11. Observacions

--

B.-ÀREA AFECTIVA I DE COMPORTAMENT DE PERSONES EN SITUACIÓ DE VULNERABILITAT

B1. Comportaments antisocials i/o agressius (dins o fora del centre)

- ☐ Comet petits furt.
- ☐ Presenta una conducta agressiva física contra terceres persones.
- ☐ Presenta una conducta agressiva verbal contra terceres persones.
- ☐ Presenta una conducta destructiva amb objectes.
- ☐ Es relaciona amb un grup d'amics conflictiu.
- ☐ Manté sovint conductes de provocació (desafiant...)
- ☐ Fa actes de vandalisme, racisme o xenofòbia
- ☐ Transgredeix les normes sistemàticament i enganya.

B2. Conductes de risc vers el mateix menor o persona en situació de vulnerabilitat (dintre o fora de la Congregació)

- ☐ S'exposa a situacions de risc (conducció temerària, metring, mal ús de les tecnologies)
- ☐ Diu coses que indiquen que pensa sovint en el suïcidi o ha fet un intent de suïcidi
- ☐ Autolesions
- ☐ Es provoca el vòmit, pren laxants, es nega a menjar.
- ☐ Presenta manca d'autocontrol

B3. La persona en situació de vulnerabilitat consumeix substàncies tòxiques

- ☐ Consumeix alcohol
- ☐ Consumeix altres drogues
- ☐ Consumeix tabac

☐ S'observen estats que fan pensar que ha consumit (ulls vermells, olor d'alcohol, eufòria/tristesa...)

☐ Presenta símptomes compatibles amb una síndrome d'abstinència

B4. Manifestacions de por i/o angoixes

☐ Manifesta accions defensives davant qualsevol aproximació física

☐ No vol fer activitats que requireixen mostrar parts del cos (per amagar cops...)

☐ Sembla tenir por dels seus progenitors o manifestar-los rebuig

☐ No vol anar-se'n a casa

☐ Mostra un alt nivell d'ansietat davant activitats normals com el canvi de bolquers

☐ Presenta dificultats greus per calmar-se en braços de qui en té cura

☐ Es preocupa molt d'estar a l'alçada de les expectatives dels progenitors o per ser acceptat

☐ Mostra sentiments de culpabilitat de la situació viscuda

☐ Manifesta que no el deixen entrar a casa o que l'han fet fora

☐ Mostra senyals d'ansietat

☐ Manifesta que vol ingressar a un centre

B5. Alteracions en la relació amb els altres (dintre o fora de la Congregació)

☐ Manifesta una familiaritat excessiva amb estranys (marxa fàcilment amb persones desconegudes)

☐ Crida contínuament atenció

☐ Fa demandes continuades d'afectivitat

☐ No interacciona, no fixa la mirada, sovint sembla absent

☐ Sembla tenir dificultat per formar vincles afectius estables

☐ Presenta problemes de relació amb el grup d'iguals

B6. Altres manifestacions d'alteració de l'estat d'ànim

☐ Mostra un aspecte trist i/o plora sovint sense causa aparent

☐ Es mostra passiu, retret i/o s'aïlla

☐ Fa comentaris que semblen indicar que té una autoestima baixa

☐ Manifesta sovint conductes que corresponen a una edat inferior (conductes regressives)

☐ Manca de plor i absència de queixa davant del dolor

☐ Es mostra inquiet/a, neguitós/a

☐ Presenta trastorns d'alimentació (vòmits, diarrees, anorèxia)

☐ Presenta desordres greus associats amb el dormir

B7. La persona en situació de vulnerabilitat presenta comportaments d'auto estimulació compulsiva

☐ Fa balancejos compulsius

☐ Presenta masturbació compulsiva

☐ Es dona cops de cap de forma voluntària i repetida

B8. La persona en situació de vulnerabilitat presenta comportaments sexuals inadequats per l'edat

☐ Manifesta conductes i preocupacions sexuals o utilitza termes inadequats per la seva edat

☐ Assetja o agredeix sexualment altres menors o persones en situació de vulnerabilitat o adolescents

☐ Manifesta, de forma recurrent, tenir por a un embaràs o a la sida

☐ Mostra promiscuïtat sexual

B9. La persona en situació de vulnerabilitat està adoptant rols que no li corresponen per edat

☐ Assumeix responsabilitats impròpies de l'edat amb membres de la família o tasques de casa.

☐ Adopta un rol cuidador respecte als progenitors o guardadors (inversió de rols)

C. DESENVOLUPAMENT I APRENENTATGE DEL MENOR O PERSONA EN SITUACIÓ DE VULNERABILITAT

C1. El menor o persona en situació de vulnerabilitat presenta dificultats destacables en els aprenentatges escolars

☐ Manifesta problemes d'atenció i concentració

☐ Presenta poca constància en les activitats

☐ Està matriculat en un nivell inferior al que li correspon per edat o en un recurs especial.

☐ Presenta dificultats d'aprenentatge

☐ Presenta canvis sobtats en el seu rendiment.

C2. El menor o persona en situació de vulnerabilitat presenta un retard en el desenvolupament

☐ Presenta retard en l'adquisició de capacitats verbals, cognitives o socials pròpies de l'edat

☐ No respon als estímuls com seria d'esperar per l'edat

☐ No se li observen habilitats i/o el to motriu propis de l'edat

☐ Presenta pes i talla molt inferiors per l'edat

☐ No mostra joc imitatiu/manipula els objectes de manera estereotipada sense desig d'explorar

C3. El menor o persona en situació de vulnerabilitat sovint té dificultats en el control d'esfínters

☐ Presenta problemes d'enuresi, amb relativa freqüència

☐ Presenta problemes d'encopresi, amb relativa freqüència

C4. Presenta problemes amb l'assistència escolar

- ☐ Marxa de classe o d'escola davant qualsevol contrarietat
- ☐ Fa faltes d'assistència injustificades i/o absentisme escolar o laboral

B. RELACIÓ DELS PROGENITORS O GUARDADORS AMB EL MENOR O PERSONA EN SITUACIÓ DE VULNERABILITAT

D1. Els progenitors o guardadors manifesten rebuig vers el menor o persona en situació de vulnerabilitat

- ☐ Manifesten una imatge negativa del menor o persona en situació de vulnerabilitat i no li reconeixen valor positiu
- ☐ Li repeteixen que no l'estimen
- ☐ Es riuen de les seves dificultats
- ☐ El critiquen, avergonyeixen, desqualifiquen, insulten, ridiculitzen o amenacen
- ☐ Minimitzen els episodis de pena, malaltia o dany físic del menor o persona en situació de vulnerabilitat
- ☐ Manifesten enuig quan el menor o persona en situació de vulnerabilitat es fa mal
- ☐ No s'observa mai cap expressió física d'afecte del progenitor/a vers el menor o persona en situació de vulnerabilitat
- ☐ Són coneixedors de la situació de maltractament que pateix i no el protegeixen
- ☐ Són coneixedors de la situació d'abús sexual que pateix i no el protegeixen
- ☐ No permeten al menor o persona en situació de vulnerabilitat contacte tàctil amb ells (carícies, moixaines, tendresa...)
- ☐ El fan fora de casa o diuen que no volen saber res d'ell
- ☐ Tracten de manera molt desigual els germans

D.2. El seguiment i control de la salut del menor o persona en situació de vulnerabilitat no sembla l'adequat

☐ No accepten la malaltia del menor o persona en situació de vulnerabilitat i per tant no li proporcionen l'assistència que necessita

D.3. Hi ha sospites de manipulació de la salut del menor o persona en situació de vulnerabilitat per part dels progenitors

☐ Porten sovint medicaments a la Congregació sense justificant mèdic

☐ Li atribueixen sovint malalties dubtoses o símptomes no observats a La Congregació

☐ Fa faltes d'assistència reiterades per malalties sense justificació mèdica

☐ Fa múltiples ingressos hospitalaris

D4. Els progenitors o guardadors aïllen al menor o persona en situació de vulnerabilitat de l'entorn social

☐ Es mostren extremament protectors o controladors del menor o persona en situació de vulnerabilitat

☐ No deixen al menor o persona en situació de vulnerabilitat estar amb amics

☐ Eviten que el menor o persona en situació de vulnerabilitat es relacioni amb altres adults que no siguin ells

☐ Li repeteixen que no hi ha ningú més en el món en qui s'hi pugui confiar, fora d'ells

☐ Es mostren molt possessius respecte a el menor o persona en situació de vulnerabilitat

D5. Els progenitors o guardadors es despreocupen de les activitats que fa el menor o la persona en situació de vulnerabilitat

☐ S'obliden de recollir el menor o la persona en situació de vulnerabilitat o el venen recollir o el porten molt tard

☐ Es despreocupen per l'oci del menor o persona en situació de vulnerabilitat

☐ No es preocupen pels continguts de les activitats que fa el menor o persona en situació de vulnerabilitat (violència, pornografia...)

☐ Hi ha un abandonament escolar consentit i/o afavorit

☐ No assisteixen a les reunions ni entrevistes amb la Congregació quan se'ls

cita

☐ Són causants o consentidors de les faltes d'assistència i/o absentisme del menor o persona en situació de vulnerabilitat

☐ Desconeixen el curs on va, el professor, els seus amics, quines activitats ha de fer...

D6. Els progenitors o guardadors no atenen les necessitats bàsiques del menor o persona en situació de vulnerabilitat

☐ Desatenen les necessitats bàsiques del menor o persona en situació de vulnerabilitat (alimentació, higiene...)

☐ No respecten els hàbits o rutines que el menor o persona en situació de vulnerabilitat necessita (hores de son/descans, àpats...)

☐ Mostren un desconeixement de les necessitats emocionals d'estimulació del menor o persona en situació de vulnerabilitat

☐ No li faciliten ajuda/orientació que necessita o no col·laboren amb els serveis que l'atenen

☐ S'encarreguen del menor o persona en situació de vulnerabilitat altres familiars, amics o veïns no adequats.

☐ S'encarreguen del menor o persona en situació de vulnerabilitat altres familiars, amics o veïns per despreocupació dels progenitors

☐ Es dona una absència de supervisió del menor o persona en situació de vulnerabilitat (risc d'accidents domèstics)

☐ Prioritzen assumptes propis en detriment de l'atenció a el menor o persona en situació de vulnerabilitat, podent evitar-ho

D7. Els progenitors o guardadors terroritzen o intimiden el menor o persona en situació de vulnerabilitat

☐ Amenacen al menor o persona en situació de vulnerabilitat (amenacen amb mutilar-lo, matar-lo, vendre'l, trenquen les seves coses)

☐ Utilitzen sistemàticament la por com forma de disciplina

☐ Mostren violència manifesta contra les persones davant del menor o persona en situació de vulnerabilitat

☐ Amenacen el menor o persona en situació de vulnerabilitat de fer-li mal, diuen que no responen dels seus actes

☐ Utilitzen un tracte colèric i explosiu amb el menor o persona en situació de vulnerabilitat

☐ Mostren violència manifesta contra animals o coses davant del menor o persona en situació de vulnerabilitat

D8. Els progenitors o guardadors poden estar explotant o corrompent el menor o persona en situació de vulnerabilitat

☐ Hi ha indicis que podrien estar forçant o consentint una situació d'explotació laboral

☐ Hi ha indicis que fan pensar que podrien estar forçant el menor o persona en situació de vulnerabilitat en activitats sexuals

☐ Utilitzen el menor o persona en situació de vulnerabilitat per la mendicitat

☐ Fan actes sexuals davant el menor o persona en situació de vulnerabilitat o el sotmeten a veure material pornogràfic

☐ Subministren substàncies tòxiques al menor o persona en situació de vulnerabilitat (alcohol, cànnabis, tabac, etc.)

D9. Els progenitors o guardadors mostren incapacitat de control del menor o persona en situació de vulnerabilitat

☐ Es queixen sovint que “no poden” amb el menor o persona en situació de vulnerabilitat, que els és massa difícil

☐ Manifesten que volen ingressar-lo en un centre a causa de la seva conducta

☐ Manifesten que tenen por del menor o persona en situació de vulnerabilitat i/o que n'han rebut amenaces o els ha agredit

☐ Manifesten que té atacs de violència incontrolable

D10. Els progenitors o guardadors mostren pautes educatives no adequades amb el menor o persona en situació de vulnerabilitat

☐ Utilitzen el càstig físic com a mètode habitual de disciplina

☐ Utilitzen habitualment mètodes o pautes educatives extremament rígids i poc

flexibles

- ☐ No tenen en compte la seva opinió en cap de les decisions que l'afecten directament
- ☐ El pressionen de manera desmesurada perquè tregui bones notes o destaquï en alguna activitat
- ☐ Inculquen al menor o persona en situació de vulnerabilitat odi o prejudicis religiosos, ètnics, culturals o d'altre tipus
- ☐ El culpabilitzen dels problemes familiars (no fa prou per ells, es presenten com a màrtirs)
- ☐ Utilitzen el menor o persona en situació de vulnerabilitat en el conflicte conjugal/ de parella. Es constata una manipulació del menor o persona en situació de vulnerabilitat.
- ☐ Tolereu absolutament tots els comportaments del menor o persona en situació de vulnerabilitat sense posar-li cap límit
- ☐ Utilitzen pautes educatives incoherents i/o disparitat de criteris educatius dels progenitors de forma manifesta

D12. Situacions que fan que el menor o persona en situació de vulnerabilitat es trobi greument desprotegit

- ☐ No han anat a recollir el menor o persona en situació de vulnerabilitat a La Congregació i la policia no localitza ningú que se'n pugui fer càrrec
- ☐ No han anat a recollir el menor o persona en situació de vulnerabilitat a La Congregació i no es localitza ningú que se'n pugui fer càrrec
- ☐ No segueixen els tractaments per malalties greus en greu risc per la seva vida
- ☐ Amenacen amb matar el menor o persona en situació de vulnerabilitat

D13. Els progenitors o guardadors poden estar maltractant físicament el menor o persona en situació de vulnerabilitat o abusant-ne sexualment

- ☐ Poden ser els causants de les lesions físiques del menor o persona en situació de vulnerabilitat
- ☐ Poden estar abusant sexualment del menor o de la persona en situació de vulnerabilitat

☐ Poden haver afavorit una mutilació genital femenina o estar en risc de fer-ho

D14. El menor o persona en situació de vulnerabilitat està vivint en un entorn familiar violent

☐ Es donen relacions violentes entre la parella

☐ Hi ha agressions mútues entre progenitors i fills

E. CONTEXT SOCIAL, FAMILIAR I PERSONAL DEL MENOR O PERSONA EN SITUACIÓ DE VULNERABILITAT

E1. Els progenitors o guardadors poden tenir una addicció a l'alcohol o altres drogues en el contacte amb la Congregació

☐ Presenten símptomes compatibles amb un abús d'alcohol

☐ Presenten símptomes compatibles amb un abús d'altres drogues

E2. Els progenitors o guardadors poden estar patint algun trastorn mental

☐ Presenten símptomes compatibles amb algun trastorn mental

E3. Els progenitors o guardadors presenten una discapacitat intel·lectual

☐ Presenten dificultats que fan pensar que poden tenir alguna discapacitat intel·lectual

E4. Els progenitors o guardadors presenten una malaltia física

☐ Pateixen alguna malaltia física greu

E8. Situació personal o familiar d'especial consideració

☐ Algun dels progenitors està a la presó

☐ Ambdós progenitors estan a la presó

E9. El nucli familiar té dificultats socials, econòmiques i/o d'organització

☐ No té suport social i/o familiar

☐ Té insuficiència d'ingressos econòmics per garantir la cura bàsica del menor o persona en situació de vulnerabilitat

☐ Els progenitors són adolescents amb greus dificultats econòmiques o manca

de suport social i/o familiar

☐ És un nucli monoparental amb greus dificultats econòmiques o amb manca de suport social i/o familiar

☐ Es donen canvis constants de domicili

☐ Canvis freqüents de parella i/o dels referents adults del menor o persona en situació de vulnerabilitat (canvis de cuidadors)

E10. El nucli familiar viu en un context social d'especial consideració

☐ Viuen en una situació d'aïllament en zona rural

☐ Viuen en un campament provisional de caravanes

☐ Habiten en una zona amb concentració de població en situació de dificultat social

☐ El context familiar, cultural o religiós és poc afavoridor dels drets del menor o persona en situació de vulnerabilitat o de la dona

E11. Els guardadors o progenitors presenten un aspecte físic molt desfavorable

☐ La seva higiene és molt deficient

☐ Presenten sovint lesions físiques

E12. Les condicions personals del menor o persona en situació de vulnerabilitat el poden fer més vulnerable

☐ El menor o persona en situació de vulnerabilitat pateix una malaltia crònica

☐ El menor o persona en situació de vulnerabilitat té alguna discapacitat física, intel·lectual o sensorial

☐ Presenta algun trastorn mental

Afegim, en aquest annexa, quatre documents oficials de notificació més específics emesos per la Generalitat, en cas que els pugueu necessitar. També està el seu enllaç per accedir al document directament penjat al Gencat: Centres educatius, salut, lleure i esport, cossos policials.

Notificacio_risc_Centres_Educatus.docx

https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematics/07infanciaiadolescencia/proteccio_infancia_i_adolescencia/maltractaments/infancia_respon/documents/Notificacio_risc_Centres_Educatus.docx

Notificacio_risc_Serveis_Salut.docx

https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematics/07infanciaiadolescencia/proteccio_infancia_i_adolescencia/maltractaments/infancia_respon/documents/Notificacio_risc_Serveis_Salut.docx

Notificacio_risc_Lleure_Esport.docx

https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematics/07infanciaiadolescencia/proteccio_infancia_i_adolescencia/maltractaments/infancia_respon/documents/Notificacio_risc_Lleure_Esport.docx

Notificacio_risc_Cossos_Policials.docx

https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematics/07infanciaiadolescencia/proteccio_infancia_i_adolescencia/maltractaments/infancia_respon/documents/Notificacio_risc_Cossos_Policials.docx